

اصول، مبانی و مفاهیم شهر پایدار

پیام صفاریان*^۱، مریم جعفری^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر پست الکترونیکی: Payamsafarian@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر پست الکترونیکی: Behnaz2537@yahoo.com

چکیده

امروزه بیشتر کشورهای جهان، به ویژه کشورهای در حال توسعه، با پدیده شهرنشینی گسترده و گسترش شهری لجام گسیخته مواجه هستند. این روند علاوه بر پیامدهای زیست محیطی و آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی، بر سلامت شهروندان نیز تاثیر گذار بوده است. این پدیده که پس از انقلاب صنعتی در قرن‌های هجدهم و نوزدهم میلادی رخ داده است، شهر، ساختار آن و چاره‌جویی برای مسائل و معضلات مربوط به آن را پیچیده‌تر کرد. در همین دوران در دهه ۱۹۷۰ به دنبال آگاهی یافتن از بحران‌های زیست محیطی، جنبش‌هایی در دنیا شکل گرفت که توسعه پایدار نیز یکی از آن‌ها بود. در ادامه تدوین نظریه پایداری پرداختن به مبانی شهری و شهرسازی نیز مورد توجه قرار گرفت و به نظریه پردازی در مورد مفاهیمی چون شهر پایدار و توسعه پایدار شهری منجر شد. تحقیق حاضر که حاصل مطالعات کتابخانه‌ای بوده با استفاده از روش توصیفی-تفسیری به بررسی نظریات موجود پیرامون مباحث شهر و شهرنشینی می‌پردازد. در ابتدا مفاهیم، اصول و مبانی مطرح شده در ادبیات مربوط به آن، به طور کلی بیان می‌شود. همچنین در ادامه تلاش می‌شود به نظریات موجود حول محورهای توسعه پایدار شهری، اهداف و راهکارهای دستیابی به آن پرداخته شود؛ و در نهایت به ارائه پیشنهاداتی در جهت چگونگی برون رفت از وضعیت حال حاضر شهرها و تحقق اهداف شهر پایدار می‌پردازیم. در همین قسمت این نتیجه نیز حاصل می‌گردد که راهکارهای دستیابی به اهداف شهر پایدار دارای دو دسته راهکارهای عام و خاص می‌شود؛ که راهکار عام دستورالعمل‌هایی را شامل می‌شوند که می‌توان در تمام مجموعه‌های زیستی از آن‌ها بهره‌گرفت و دسته دوم با توجه به ویژگی‌های منحصر به فرد هر منطقه تدوین می‌گردد.

واژگان کلیدی: شهر، شهرنشینی، پایداری، توسعه پایدار، شهر پایدار